

TİCARET BAKANLIĞI MAVİ REHBERİ TÜRKÇEYE ÇEVİRDİ

Avrupa Birliği Ortak Pazarında malların serbest dolaşımının sorunsuz işlemesi, AB yatay kuralları ile ürün kurallarının daha iyi anlaşılması ve bu kuralların daha uyumlu, yeknesak uygulanmasına katkıda bulunmak amacıyla Avrupa Komisyonu tarafından 2000 yılında yayınlanan Mavi Rehber, Komisyon tarafından güncellenerek 29 Haziran 2022 tarihinde AB Resmî Gazetesinde yayınlanmıştır.

Rehberde, AB ürün mevzuatı tüm kavram ve süreçleriyle açıklanmakta, özellikle (AB) 2019/1020 sayılı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Tüzüğü'nün kabulü sonrası değişiklikler, AB pazarına mesafeli ve çevrimiçi satışlar, ürünlerin tadil ve tamiri, yazılım, ürün talimatları ve güvenlik bilgileri ve Brexit sonrası duruma ilişkin hususlar eklenmiştir. Türkiye, Gümrük Birliğine dahil olduğu 1995 yılından itibaren malların serbest dolaşımının sağlanması amacıyla AB ürün kurallarını benimsemiştir.

Ürün Güvenliği Sistemi

Ürünlerin piyasaya arzı için uyulması zorunlu kurallar getiren teknik düzenlemelerdir. Ürünlerin bu kurallara uygun üretilmesinden imalatçı sorumluluğu bulunmakta imalatçı tarafından ürünün kurallara uygunluğu; standardizasyon, uygunluk değerlendirme, akreditasyon ve metrolojiden oluşan kalite altyapısı ile ürünler piyasaya arz edilmeden önce doğrulanmaktadır. Piyasa gözetimi ve denetimi, ithalat denetimi ve ihracat denetimi mekanizmalarıyla ise yetkili kuruluşlar konulan kurallara iktisadi işletmecilerin uyum sağlamadığını kontrol etmektedir. Bu çerçevede AB mevzuatına uygun ürünler ülkemizde üretilmekte, belgelendirilmekte ve başta AB piyasası olmak üzere diğer ülkelere ihraç edilmektedir. Piyasaya arz edilen ürünlerin çeşitliliği ve sistemin her bir aşamasında görev alan kuruluşların farklılığı uygulamada farklı yaklaşımlarla karşılaşılmasına sebebiyet verebilmektedir. Bu nedenle, AB'deki ürün kurallarının daha iyi anlaşılması ve tek pazar genelinde yeknesak bir uygulama gerçekleştirilmesi amacıyla "Mavi Rehber" yayımlanmıştır.

Mevcut ürün güvenliği sistemimizin güncellenmesi ve geliştirilmesi amacıyla Ticaret Bakanlığınca hazırlanan 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu, 12 Mart 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte CE işareti, piyasa gözetimi ve denetimi, genel ürün güvenliği, uygunluk değerlendirme kuruluşları ve onaylanmış kuruluşlara dair hususları düzenleyen Kanunun uygulama yönetmelikleri de 2021 yılı içerisinde yürürlüğe girmiştir. AB ile aynı kuralları ve sistemi benimsediğimiz "ürün güvenliği" alanında imalatçılar, ithalatçılar, yetkili kuruluşlar ve diğer tüm paydaşların bilgilendirilmesi, mevzuatın doğru anlaşılması ve uygulanabilmesi açısından

elzemdir. Bu nedenle, AB tarafından hazırlanan ve AB ürün mevzuatının tüm kavram ve süreçleriyle açıklandığı Mavi Rehber Ticaret Bakanlığınca Türkçeye çevrilmiştir.

Mavi Rehberde Neler Var?

Bu rehber, sanayi ürünleri olarak da anılan gıda dışı ve tarım dışı ürünleri veya tüketici ya da profesyonellerin kullanımındaki ürünleri ele almaktadır.

Bu Rehber öncelikle aşağıda yer alan Avrupa Birliği mevzuatıyla ilgilidir:

- Elektrikli ve Elektronik Ekipmanlarda Belirli Tehlikeli Maddelerin Kullanımının Kısıtlanması (2011/65/AB Sayılı Direktif)
- Gaz Yakan Cihazlar ((AB) 2016/426 Tüzüğü)
- Enerji ile İlgili Ürünler İçin Çevreye Duyarlı Tasarım Gereklilikleri (2009/125/AT Sayılı Direktif ve Bu Çerçeve Direktif Kapsamında Kabul Edilen Belirli Ürün Gruplarına İlişkin Tüm Uygulama Tüzükleri)
- Basit Basıncılı Kaplar (2014/29/AB Sayılı Direktif)
- Oyuncak Güvenliği (2009/48/AT Sayılı Direktif)
- Belirli Gerilim Sınırları İçinde Kullanılmak Üzere Tasarlanmış Elektrikli Ekipman (2014/35/AB Sayılı Direktif)
- Makinalar (2006/42/AT Sayılı Direktif)
- Elektromanyetik Uyumluluk (2014/30/AB Sayılı Direktif)
- Ölçü Aletleri (2014/32/AB Sayılı Direktif)
- Otomatik Olmayan Tartı Aletleri (2014/31/AB Sayılı Direktif)
- Kablolu Taşıma Tesisatı ((AB) 2016/424 Tüzüğü)
- Radyo Ekipmanı (2014/53/AB Sayılı Direktif)
- Tıbbi Cihazlar (26 Mayıs 2021 Tarihi İtibariyle 90/385/AET ve 93/42/AET Direktiflerinin Yerine Geçen (AB) 2017/745 Tüzüğü)
- Vücut Dışında Kullanılan Tıbbi Tanı Cihazları (98/79/AT Direktifi, 26 Mayıs 2022 Tarihi İtibariyle (AB) 2017/746 Sayılı Tüzüğü ile Değiştirilecektir)
- Basıncılı Ekipmanlar (2014/68/AB Sayılı Direktif)
- Taşınabilir Basıncılı Ekipmanlar (2010/35/AB Sayılı Direktif)
- Aerosol Kaplar (Değiştirildiği Şekliyle 75/324/AET Sayılı Direktifi)
- Asansörler (2014/33/AB Sayılı Direktif)
- Gezi Tekneleri (2013/53/AB Sayılı Direktif)
- Muhtemel Patlayıcı Ortamda Kullanılan Teçhizat ve Koruyucu Sistemler (2014/34/AB Sayılı Direktif)
- Sivil Kullanım Amaçlı Patlayıcılar (2014/28/AB Sayılı Direktif)
- Piroteknik (2013/29/AB Sayılı Direktif)
- Lastiklerin Etiketlenmesine İlişkin Tüzük ((AB) 2020/740 Tüzüğü)
- Kişisel Koruyucu Donanım ((AB) 2016/425 Tüzüğü)

- Gemi Teçhizatı (2014/90/AB Sayılı Direktif)
- Açık Alanda Kullanılan Teçhizat Tarafından Oluşturulan Çevredeki Gürültü Emisyonu (2000/14/AT Sayılı Direktif)
- Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makineler Tarafından Oluşturulan Emisyon ((AB) 2016/1628 Tüzüğü)
- Enerji Etiketlemesi ((AB) 2017/1369 Tüzüğü ve Bu Çerçeve Tüzük Kapsamında Kabul Edilen ve (AB) 2017/1369 Tüzüğünden Önceki 2010/30/AB Direktifi Kapsamında Kabul Edilen Belirli Ürün Gruplarına Yönelik Tüm Yetki Verilmiş Tüzükler)
- Gübreleme Ürünleri ((AB) 2019/1009 Tüzüğü)
- İnsansız Hava Araçları Sistemleri (Dronlar) (Delegasyonu (AB) 2019/945/AB Sayılı Komisyon Tüzüğü)

Bununla birlikte, Mavi Rehber aşağıda yer alan mevzuatı kapsamamaktadır:

- Genel Ürün Güvenliği Direktifi. Avrupa Birliği Hızlı Bilgi Sistemi 'RAPEX'in yönetimine ilişkin rehberler 2018 yılında kabul edilmiştir (RAPEX Rehberleri),
- Motorlu taşıtlar, yapı malzemeleri, REACH ve yukarıdaki listede yer alan mevzuatın dışındaki diğer kimyasallara ilişkin AB mevzuatı veya piyasa gözetimi ve denetimi dahil olmak üzere yukarıda belirtilen genel hususlar,
- Gıda ile temas eden malzemelerin kimyasal güvenliği de dahil olmak üzere Avrupa Birliği Gıda Mevzuatı.

Önemli Hususlar

- Birlik uyum mevzuatı, uzaktan satış ve elektronik yollarla satış da dahil olmak üzere her türlü tedarik şekli için geçerlidir. Bu nedenle, satış yöntemi ne olursa olsun Birlik piyasasında bulundurulması hedeflenen ürünlerin ilgili mevzuatına uygun olması zorunludur.
- Birlik uyum mevzuatı yeni imal edilmiş ürünlerin yanı sıra, Birlik pazarına ilk defa giriş yapan ve üçüncü ülkelerden ithal edilen, elektrik veya elektronik atıkların yeniden kullanımının hazırlanmasından kaynaklanan ürünler dahil olmak üzere kullanılmış ve ikinci el ürünlere de uygulanır.
- Yazılım günümüzde ürünlerin işleyişi için temel niteliktedir. İlk risk değerlendirmesinin bir parçası olarak, nihai ürünün imalatçısının, piyasaya arz anında o ürüne entegre edilmiş yazılımın risklerini öngörme yükümlülüğü vardır. Ürün güvenliği kavramı, yalnızca mekanik, kimyasal, elektriksel riskler değil, aynı zamanda siber risklerin güvenlikle ilgili yönleri ve cihazların bağlantısının kesilmesiyle ilgili riskler de dahil olmak üzere üründen kaynaklanan her türlü riske karşı korunmayı kapsar.

- Onaylanmış kuruluşlar, üçüncü bir tarafa ihtiyaç duyulan, yürürlükteki Birlik uyum mevzuatı anlamında uygunluk değerlendirme yöntemlerini yürütmek üzere kendi ulusal makamları tarafından resmi olarak atanmış ve bildirilmiş uygunluk değerlendirme kuruluşlarıdır.
- Komisyon, onaylanmış kuruluşların (ve Kullanıcı Denetmenleri ve Tanınmış Üçüncü Taraf kuruluşları gibi diğer uygunluk değerlendirme kuruluşları kategorilerinin) listelerini, Europa sunucusundaki NANDO web sitesinde, bilgilendirme amacıyla kamuya açık hale getirir.

Mavi Rehber Tam Metni için Tıklayınız: <https://ticaret.gov.tr/urun-guvenligi/guncel-mavi-rehber>